

Prikaz

Rukopis primljen 26. 9. 2023.

Prihvaćen za tisk 27. 9. 2023.

<https://doi.org/10.22210/govor.2023.40.08>

Katja Peruško

kperusko@ffzg.unizg.hr

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Hrvatska

37. međunarodni znanstveni skup HDPL-a *Jezik i migracije*. Osijek, Hrvatska, od 15. do 17. lipnja 2023. godine

Grad na Dravi – Osijek treći je godinu zaredom bio izvrsnim domaćinom i središtem okupljanja brojnih znanstvenika i istraživača s područja primijenjene lingvistike. Naime, na Filozofskom fakultetu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera od 15. do 17. lipnja 2023. održan je 37. međunarodni znanstveni skup Hrvatskog društva za primijenjenu lingvistiku pod okriljem teme *Jezik i migracije*. Privremene i stalne migracije iz različitih razloga (politika, demografija, ekonomija, vjera...) jedno su od obilježja čovječanstva te su popraćene vrlo raznolikim i dinamičnim promjenama koje zadiru u sve aspekte života, pa tako i u jezik. Stoga je cilj ovogodišnjega HDPL-a bio istražiti prožimanja migracija i jezika.

Osijek je ugostio 115 sudionika iz čak šest zemalja: Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Srbije, Italije i Švicarske, što ponovno svjedoči o međunarodnom karakteru skupa te ga učvršćuje na toj sceni. Sudionici su jezik i migracije promatrali iz perspektive primijenjene lingvistike, fonetike, sociofonetike, pragmatike, semantike, gramatike, ovladavanja inim jezicima, medijskog diskursa...

Svim su znanstvenim, stručnim i društvenim događanjima vješto dirigirali te se brinuli da svi tonovi budu usklađeni predsjednik HDPL-a izv. prof. dr. sc. Leonard Pon i tajnica dr. sc. Ivana Šarić Šokčević.

Skup je neformalno otvoren već 14. lipnja jednodnevnim pretkonferencijskim događajem namijenjenim mladim znanstvenicima i onima na početku svoje znanstvenoistraživačke karijere. U organizaciji HDPL-a i Centra za jezična istraživanja Filozofskog fakulteta u Osijeku događaj se tematski nastavio na prošlogodišnji te je nazvan *Izazovi suvremenog istraživačkog rada* (2). Pozvana predavačica izv. prof. dr. sc. Kristina Cergol s Učiteljskog fakulteta u Zagrebu govorila je na temu *Etički aspekti rada sa sudionicima u primjenjenolinguističkim istraživanjima*, a doc. dr. sc. Ana Werkmann Horvat s Filozofskog fakulteta u Osijeku predstavila je temu *Psiholinguističke metode u primjenjenoj lingvistici*.

Svečano otvorenje bilo je dan poslije, u četvrtak, 15. lipnja. Pozdravni govor održao je predsjednik Pon koji je izrazio zadovoljstvo zbog novoga okupljanja te najavio sve što će u idućim danima uslijediti, a potom je okupljenima dobrodošlicu zaželio dekan Filozofskoga fakulteta u Osijeku prof. dr. sc. Ivan Trojan. Otvaranje je popraćeno glazbom koju su izveli učenici Glazbene škole Franjo Kuhač Jakov Drozdek na violinu i Ivan Matić na klaviru.

Nakon svečanoga dijela počela je razmjena novih saznanja, rezultata istraživanja te izazova s kojima se tek treba uhvatiti ukoštač na trima usporednim sekcijama u sklopu kojih se od četvrtka do subote moglo čuti 61 izlaganje na hrvatskom, engleskom ili njemačkom jeziku.

Tijekom prvoga i drugoga dana održana su četiri plenarna izlaganja te jedno pozvano predavanje. Prva izlagačica bila je Višnja Pavičić Takač s Filozofskog fakulteta u Osijeku koja je obradila temu *Izazovi i mogućnosti istraživanja metadiskursa u primijenjenoj lingvistici* u kojoj je razložila osnovni metodološki pristup analizi metadiskursa te istaknula nekoliko osnovnih problema koji se mogu podvesti pod pitanja oblika, funkcije, subjektivnosti i distribucije. Izlaganje je zaključila koristima koje imaju nastavnici i učenici stranoga jezika od istraživanja metadiskursa. Hrisztalina Hrisztova-Gotthardt iz *Geschäftsstelle fide* iz Berna u izlaganju pod naslovom *Assessing linguistic integration: The Swiss FIDE test / Vrednovanje jezične integracije: švicarski test jezične kompetencije za svakodnevnu uporabu* (engl. *fide*) govorila je o jezičnom testu kojim migranti dokazuju svoje poznавање njemačkoga, francuskoga ili talijanskoga jezika radi ostvarivanja prava na boravak ili prebivalište u Švicarskoj. Pri kreiranju testa vodilo se računa o tome da ocrtava tipične situacije iz svakidašnjega života u Švicarskoj, komunikacijske i jezične potrebe migranata te da je prilagođen ljudima s niskom razinom pismenosti. Marijan Palmović s Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta u Zagrebu govorio je o metodi koja se primjenjuje u eksperimentalnoj psiholingvistici i u primijenjenoj lingvistici u izlaganju naslova *Metoda praćenja pokreta očiju u primijenjenoj lingvistici*. Riječ je o metodi koja se temelji na pretpostavkama kognitivne psihologije koje se tiču usmjeravanja pažnje i mentalne kronometrije. Budući da se rezultati dobiveni s pomoću metode mjerjenja pokreta oka katkad ne podudaraju s rezultatima dobivenima drugim metodama, autor je iznio načine kako doskočiti tom problemu. Posljednja plenarna predavačica bila je Ljubica Kordić s Pravnog fakulteta u Osijeku koja je u izlaganju pod naslovom *Njemački jezik u višejezičnoj sredini grada Osijeka iz perspektive primijenjene lingvistike* istražila međusobni odnos jezika i kultura u osječkoj višejezičnoj zajednici s povjesnog aspekta. Naime, ondje je do početka Drugoga svjetskog rata njemački jezik zauzimao posebno mjesto, stoga je autorica

istaknula njegovu ulogu u povijesti institucijskoga gimnazijskog obrazovanja te u kulturnom životu grada.

Drago Župarić-Iljić s Filozofskog fakulteta u Zagrebu održao je predavanje naslova *Oticí, ostati, ugostiti? Tema migracija u javnosti te hrvatskom medijskom i stručnom diskursu* u kojem je problematizirao kako se konstruiraju i prikazuju migracije u hrvatskim medijima, koje su podteme najzastupljenije, koje su dominantne preokupacije stručnjaka te kakav je utjecaj medijskoga diskursa na percepcije i stavove javnosti u vezi s migracijskim temama.

Prvi i drugi dan skupa završen je predstavljanjima pet novih izdanja. Prvo je predstavljen zbornik prošlogodišnjega HDPL-a koji su pod naslovom *Standardni i nestandardni idiomi. Zbornik radova s međunarodnoga znanstvenog skupa Hrvatskog društva za primijenjenu lingvistiku* uredile Ana Mikić Čolić i Maja Glušac, a sudionici skupa ujedno su ga dobili kao dar. Potom su predstavljene knjige *Osječki gradski govor. Jezične dumine Osječana* autorica Ane Mikić Čolić, Lorne Rajle i Mirjam Milas te *Nastava stranog jezika u ranoj školskoj dobi* autorica Melite Alekse Varge i Draženke Molnar. Sljedeći dan na redu su bili *Jezici i svjetovi: zbornik radova s Drugoga znanstveno-stručnog skupa Hrvatskog društva sveučilišnih lektora* koji su uredili Ivančica Banković-Mandić, Marko Majerović i Marina Zubak Pivarski, a na kraju je predstavljeno djelo Ivančice Banković-Mandić naslova *Priručnik za korekciju izgovora i početno učenje hrvatskog jezika*.

Održana je također Godišnja skupština HDPL-a na kojoj je predstavljen rad pojedinih ogranka, prihvaćeni su izvještaji o radu HDPL-a, o financijskom poslovanju i izvještaj Nadzornog odbora te plan rada za sljedeću akademsku godinu. Društvo se također prisjetilo preminuloga člana, profesora emeritusa Damira Kalogjere i njegove uloge u HDPL-u.

Osim znanstvenoga i stručnoga dijela skupa, upotpunjeno stankama za kavu te ručkom, domaćini su se pobrinuli i za dodatna društvena događanja pa je u četvrtak organiziran svečani domjenak u Hotelu Osijeku s kojega se pogled pruža na prekrasan zalazak sunca uz Dravu. Uz izvrsnu hranu te veselo čavrjanje sudionici su se međusobno upoznavali ili ponovno susretali zaključivši tako prvi dan skupa. Drugi je dan završio izletom na ekološko gospodarstvo *Orlov put* koje se nalazi u blizini Kopačkog rita. Poznato je po uzgoju voća, povrća i životinja te po tradicionalnim delicijama pripremljenima na starinski način. Večera i ugodno druženje potrajali su do kasnih sati.

Skup je zatvoren trećeg dana, u subotu nakon svih izlaganja uz čestitke sudionicima i sa željom da se vidimo i dogodine.

